

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 275/2018
29.03.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Маје Ковачевић Томић, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљене ББ, адвоката Драгана Младеновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 1К 2045/11 од 14.03.2017. године и Апелационог суда у Нишу 3Кж1 749/17 од 18.09.2017. године, у седници већа одржаној 29.03.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљене ББ, адвоката Драгана Младеновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 1К 2045/11 од 14.03.2017. године и Апелационог суда у Нишу 3Кж1 749/17 од 18.09.2017. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9), 439. тачка 2) и 441. став 3. ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 1К 2045/11 од 14.03.2017. године, окривљени АА и окривљена ББ, оглашени су кривим да су као саизвршиоци учинили кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, за које су осуђени на казне затвора у трајању од по 8 (осам) месеци, које казне ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују у ..., у ..., уз примену електронског надзора, на тај начин што окривљени не смеју напуштати просторије у којима станују, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора. Окривљени су обавезани да плате суду на име трошкова кривичног поступка износе од по 23.280,00 динара, на име паушала износ од по 15.000,00 динара, као и да оштећеном ВВ, на име трошкова кривичног поступка солидарно исплате износ од 330.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности наведене

пресуде, под претњом принудног извршења. Истом пресудом, окривљени су обавезани да оштећеном ВВ, солидарно на име накнаде штете, исплате износ од 1.891.957,50 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности наведене пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени за потраживање изнад досуђеног износа, упућен на грађанску парницу ради остваривања права на накнаду штете, све на основу члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Нишу ЗКж1 749/17 од 18.09.2017. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Лесковцу, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу 1К 2045/11 од 14.03.2017. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је апелациони суд окривљеног АА и окривљену ББ, поред првостепеном пресудом изречене казне затвора, применом чл. 4, 42, 43, 50. и 51. КЗ, осудио и на новчану казну у износу од по 50.000,00 динара сваког, коју казну су окривљени дужни да плате у року од 30 дана и која ће се у случају да у остављеном року не буде плаћена, заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, док је жалба браниоца окривљених одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног АА и окривљене ББ, адвокат Драган Младеновић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, а због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9), 439. тачка 1), 2) и 3) и члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљених АА и ББ, у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, односно да је истима оптужба прекорачена, с обзиром да су изреком првостепене пресуде (која је у свему осим у погледу одлуке о санкцији потврђена другостепеном пресудом) окривљени оглашени кривим, да су предметно кривично дело извршили у временском периоду „почев од маја месеца 2009. године па до краја 2009. године“, док је у оптужници као датум извршења кривичног дела наведен „април месец 2009. године“.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, нису основани, из разлога што се оптужба не сматра прекораченом кад суд у пресуди наведе прецизнији датум извршења кривичног дела, јер се у конкретном случају ради о околности која служи за тачније, односно прецизније одређивање кривичног дела, а не о околности која представља обележје тог кривичног дела. Ово нарочито што у конкретном случају, из описа радњи извршења које су окривљенима стављене на терет оптужним актом, јасно произилази да су предметне радње исти предузели у

периоду од априла 2009. године до краја 2009. године, а не како то бранилац фрагментарно истиче „само током априла месеца“. „Стога је суд уносећи измену у односу на диспозитив оптужнице, изостављањем речи „у току априла месеца 2009. године“, а задржавањем осталог временског периода „почев од маја месеца 2009. па до краја 2009. године“ означеног у оптужном акту, тј.навођењем прецизнијег времена извршења кривичног дела у изреци побијане пресуде, а у складу са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу- несумњиво остао у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, не дирајући тиме у објективни идентитет оптужбе.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости наводи и то да су нижестепени судови побијаним пресудама, учинили повреду кривичног закона на штету окривљених, из члана 439. тачка 2) ЗКП, тиме што у конкретном случају нису применили одредбу члана 208. став 4. у вези става 1. раније важећег Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005), који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године, а који је за предметно кривично дело за које су окривљени оглашени кривим, предвиђао искључиво казну затвора, а не и кумулативно новчану казну, и који закон је као такав, према наводима захтева, најблажи за учиниоце.

Одредбом члана 208. став 4. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005) који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године је прописано да ако је делом из става 1. и 2. тог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу који прелази 1.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

Одредбом члана 208. став 4. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014), који се примењује од 11.09.2009. године прописано да ако је делом из става 1. и 2. тог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу која прелази 1.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

Наиме, полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда, а имајући притом у виду одредбу члана 5. Кривичног законика који регулише временско важење кривичног законодавства и примену блажег закона, као и запрећену казну за кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика (који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године) и запрећену казну за исто кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика (који се примењује од 11.09.2009. године), овај суд налази да је одредба члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика који се примењује од 11.09.2009. године, по коме су окривљени оглашени кривим и којим је за предметно кривично дело осим казне затвора била прописана кумулативно и новчана казна, у конкретном случају, најблажи за учиниоце- окривљене АА и ББ, јер иако је за исто кривично дело по новом кривичном закону прописана уз казну затвора, кумулативно и новчана казна, по налажењу овог суда, нови закон је повољнији за учиниоце, у конкретном случају, јер је суд применивши одредбе

Кривичног законика о ублажавању казне, изрекао окривљенима блаже казне од прописане, а одмеривши казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци сваком од окривљених, применио је члан 45. став 5. КЗ, која одредба предвиђа могућност извршења казне затвора у просторијама у којима окривљени станују, а што раније важећим Кривичним закоником није било предвиђено.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених, истиче да је побијаним пресудама повређен кривични закон у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости истиче да је суд одлуком о имовинскоправном захтеву повредио закон, тиме што је окривљене обавезао да оштећеном на име накнаде штете исплате износ од 1.891.957,50 динара, а изнад досуђеног износа оштећеног упутио на парницу- с обзиром да према наводима захтева, подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно, ни за делимично пресуђење у погледу имовинскоправног захтева, због чега бранилац сматра да је суд био у обавези да оштећеног упути да имовинскоправни захтев у целости остварује у парничном поступку. Изнетим наводима, бранилац указује на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП.

Одредбом члана 258. став 4. ЗКП прописано је да ће суд у пресуди којом окривљеног оглашава кривим или решењу о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења, овлашћеном лицу досудити имовинскоправни захтев у целини или делимично, а за вишак упутити на парнични поступак. Ако подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно ни за делимично пресуђење, суд ће овлашћено лице упутити да имовинскоправни захтев у целини може да остварује у парничном поступку.

Из списка предмета произилази да су окривљени изреком побијане првостепене пресуде, која је у свему осим у погледу одлуке о санкцији потврђена другостепеном пресудом, оглашени кривим да су у критичном периоду „у намери да себи прибаве противправну имовинску корист, лажним приказивањем чињеница да ће са њим закључити уговор о доживотном издржавању, као даваоци издржавања, довели у заблуду оштећеног ВВ из ... и одржавали га у заблуди и тиме га навели да овај на штету своје имовине преда новчани износ од укупно 1.891.957,50 динара и окривљенима прибави право својине на кући и плацу у ... у улиципри чему су могли да схвате значај свога дела и могли да управљају својим поступцима....“

Полазећи од наведеног, а како је изреком побијане првостепене пресуде утврђено да су окривљени прибавили противправну имовинску корист у износу од 1.891.957,50 динара, а који износ су претходно примили од оштећеног, то је по оцени овог суда, нижестепени суд правилно применио закон када је приликом изрицања казне окривљенима, истовремено одлучио и о имовинскоправном захтеву. При чему, по налажењу овог суда, за наведени износ од 1.891.957,50 динара, нижестепени суд није морао да проверава околности о имовинскоправном захтеву у смислу члана 256. ЗКП, будући да је побијаним пресудама правноснажно утврђено да су окривљени противправно прибавили тај износ на штету оштећеног, па су стога неосновани наводи захтева да у конкретном случају подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно, ни за делимично пресуђење.

Имајући у виду наведено, по налажењу овог суда неосновано бранилац истиче да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП.

У уводу захтева за заштиту законитости, бранилац означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а у образложењу захтева истиче да у конкретном случају није утврђено постојање битних елемената кривичног дела превара из члана 208. КЗ за које су окривљени правноснажно оглашени кривим, јер не постоји преварна намера окривљених, из разлога што је оштећени ушао у посед непокретности – куће која је предмет уговора о купопродаји и пријавио своје пребивалиште на тој адреси. Због наведеног, бранилац закључује да окривљени нису могли имати никакву преварну намеру, јер не би у том случају омогућили оштећеном да користи спорну непокретност.

Изнетим наводима, иако бранилац истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, по налажењу овог суда, исти суштински оспорава оцену изведених доказа и утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Такође и осталим наводима захтева којима бранилац указује шта се према Закону о наслеђивању има сматрати битним елементима уговора о доживотном издржавању, као и шта подразумева правно дејство наведеног уговора, по налажењу овог суда, оспоравају се чињенични закључци нижестепених судова у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљених у овом делу оценио као недозвољен.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Марина Пандуровић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.